

Θεωρία Μέτρου, Φεβρ. 2020

①

• Θέματα + Λύσεις + Σχολιασμός

Θέμα 1/ Έστω $(X, \mathcal{A}, \mu)$ ένας χώρος μέτρου,

$f_n : X \rightarrow \mathbb{R}$, μετρήσιμες συναρτήσεις με $\int |f_n| d\mu \leq \frac{1}{n^2}$,
 $n \geq 1$ και θέτουμε $f = \sum_{n \geq 1} f_n$. Ν.δ.ο.

(α) : η f ως πραγματική συνάρτηση είναι καλά ορισμένη
 μ -σχεδόν παντού και ολοκληρώσιμη

(β)
$$\int f d\mu = \sum_{n \geq 1} \int f_n d\mu.$$

(γ) Να αναφερθούν (με αιτιολόγηση) 3 τρόποι σύγκρισης
της $S_n = \sum_{k=1}^n f_k$ στην f .

(δ) Να δείξει ότι υπάρχει και να υπολογιστεί το
παρακάτω όριο :

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \int_0^n \left(1 - \frac{x}{n}\right)^n \cos^2(nx) dx$$

Λύση

(α) Ελέγχουμε πρώτα ότι έχει νόημα η έκφραση $f = \sum_{n \geq 1} f_n$.

• $\int \underbrace{\sum_{n \geq 1} |f_n|}_{\substack{\text{θετικές} \\ + \text{μετρήσιμες}}} d\mu \stackrel{\text{Βέρο-Λέβι}}{=} \sum_{n \geq 1} \int |f_n| d\mu \leq \sum_{n \geq 1} \frac{1}{n^2} < +\infty$

$\Rightarrow \sum_{n \geq 1} |f_n| < +\infty$, μ -σχεδόν παντού $\Rightarrow$

$\Rightarrow f = \sum_{n \geq 1} f_n$ συγκρίνει απόλυτα, και άρα είναι καλά ορισμένη πραγματική συνάρτηση μ -σχεδόν παντού.

• Τώρα ελέγχουμε την ολοκληρωσιμότητά της. Η f είναι μετρήσιμη και

$\int |f| d\mu = \int \left| \sum_{n \geq 1} f_n \right| d\mu \leq \int \sum_{n \geq 1} |f_n| d\mu < +\infty$ (όπως παραπάνω)

$\Rightarrow f$ ολοκληρώσιμη [είναι γάτος τυπικά να ξεκινήσουμε από αυτό, χωρίς να ελέγξουμε ότι η $\sum_n f_n$ είναι καλά ορισμένη]

(β) Αν (S_n) η ακολουθία των μερικών αθροισμάτων της f , τότε S_n μετρήσιμες, $\forall n \geq 1$ και προφανώς $S_n \rightarrow f$, μ -σ.π. (η ίδια η f έχει νόημα μ -σ.π.)

Επιπλέον, $|S_n| \leq \left(\sum_{n=1}^{\infty} |f_n| \right)$, $\forall n \geq 1$

Θεώρημα κυριοφχ. σύγκλισης $\hookrightarrow$ που είναι ολοκληρώσιμη

$\Rightarrow \int f d\mu = \lim_n \int S_n d\mu = \lim_n \sum_{k=1}^n \int f_k d\mu = \sum_{n \geq 1} \int f_n d\mu$

(γ) Ήδη αναφέραμε ότι $S_n \rightarrow f$ μ-σ.π.

Επιπλέον, από το Θ.Κ.Σ. που εφαρμόσαμε, έχουμε ακόμα ότι

$$S_n \xrightarrow{\mathcal{L}^1(\mu)} f \left(\int |S_n - f| d\mu \xrightarrow{n \rightarrow \infty} 0 \right), \text{ δηλ. σύγκλιση στον } \mathcal{L}^1(\mu).$$

Όμως $S_n \xrightarrow{\mathcal{L}^1(\mu)} f \Rightarrow S_n \xrightarrow{\mu} f$, δηλ. και σύγκλιση κατά μέτρο.

(δ) Παρατηρούμε ότι

$$\int_0^n \left(1 - \frac{x}{n}\right)^n \frac{\cos^2(nx)}{1 + \cos(2nx)} dx = \frac{1}{2} \left[\underbrace{\int_0^n \left(1 - \frac{x}{n}\right)^n dx}_{A_n} + \underbrace{\int_0^n \left(1 - \frac{x}{n}\right)^n \cos(2nx) dx}_{B_n} \right]$$

$$A_n = \int_{[0, +\infty)} \underbrace{\left(1 - \frac{x}{n}\right)^n}_{f_n(x) \geq 0} \chi_{[0, n]}(x) d\lambda(x) \left. \vphantom{\int} \right\} \begin{array}{l} \text{Λήμμα} \\ \text{Μονότονης} \\ \text{Σύγκλισης} \end{array} \Rightarrow A_n \rightarrow \int_{[0, +\infty)} e^{-x} d\lambda(x) = 1$$

$$B_n = \frac{1}{2n} \int_0^n \left(1 - \frac{x}{n}\right)^n (\sin(2nx))' dx = \frac{1}{2n} \left[\underbrace{\left(1 - \frac{x}{n}\right)^n \sin(2nx)}_0^n \right]_0^n + \int_0^n \left(1 - \frac{x}{n}\right)^{n-1} \sin(2nx) dx$$

$$\text{Όμως } \left| \int_0^n \left(1 - \frac{x}{n}\right)^{n-1} \sin(2nx) dx \right| \leq \int_0^n \left(1 - \frac{x}{n}\right)^{n-1} dx \leq \int_0^n e^{-\frac{n-1}{n}x} dx \leq M$$

Τελικά $B_n \rightarrow 0$ και άρα $\int_0^n \left(1 - \frac{x}{n}\right)^n \cos^2(nx) dx \xrightarrow{n \rightarrow \infty} \frac{1}{2}$

Σχόλιο

Η απ'ευθείας μέθοδος $\left(1 - \frac{x}{n}\right)^n \rightarrow e^{-x}$, $\chi_{[0, n]}(x) \rightarrow 1$

και $\left| \left(1 - \frac{x}{n}\right)^n \cdot \cos^2(nx) \right| \leq e^{-x}$ με $\int e^{-x} dx < +\infty$, δε δουλεύει, αφού $\cos^2(nx)$ δε συγκλίνει και δε μπορούμε να εφαρμόσουμε Θ.Κ.Σ. απ'ευθείας

Θέμα 2 /

(4)

Έστω $(X, \mathcal{A}, \mu)$ ένας χώρος μέτρου και μ_* το εσωτερικό μέτρο του μ , με

$$\mu_*(B) = \sup \left\{ \mu(A) : A \in \mathcal{A} \text{ και } A \subset B \right\}, \forall B \subset X.$$

N.δ.ο.

(α) αν $B \subset X$, τότε υπάρχει $A \in \mathcal{A}$ με $\mu_*(B) = \mu(A)$.

(β) αν $B_1, B_2 \subset X$ με $B_1 \cap B_2 = \emptyset$, τότε $\mu_*(B_1 \cup B_2) \geq \mu_*(B_1) + \mu_*(B_2)$.

(γ) αν το μ_* είναι και εξωτερικό μέτρο, τότε

το μ_* είναι μέτρο (σ -προσθετικό) στον $(X, \mathcal{P}(X))$

(δ) υπάρχει μέτρο μ και σύνολα B_1, B_2 , για το οποίο η ανισότητα του (β) ικανοποιείται γνήσια

[αν χρειαστεί συμπείσειτε γνώσo ότι

$$\mu_*(B) + \mu^*(X \setminus B) = \mu(X), \text{ όπου } \mu^* \text{ το ανισ. εξωτ. μέτρο του } \mu.]$$

(α)

• Αν $\mu_*(B) = +\infty$, τότε αναγκαστικά $\mu(X) = +\infty$, και $X \in \mathcal{A}$. Έτσι επιλέγουμε $A = X$

[Σχόλιο: μπορεί να επιλεγεί $A \in \mathcal{A}$ με $A \subset B$ και $\mu_*(A) = \mu_*(B) = +\infty \rightarrow$ δείξτε το]

• Αν $\mu_*(B) < +\infty$, τότε $\forall n \geq 1$, υπάρχει $A_n \in \mathcal{A}$ με $\mu(A_n) > \mu_*(B) - \frac{1}{n}$ και $A_n \subset B, \forall n \geq 1$.

Θέτουμε $A = \bigcup_n A_n \in \mathcal{A}$ και έχουμε $A \subset B$ και $\mu(A) \geq \mu(A_n) > \mu_*(B) - \frac{1}{n}, \forall n \geq 1 \Rightarrow$ με όριο $n \rightarrow \infty$.

$\mu(A) \geq \mu_*(B)$. Όμως προφανώς $\mu(A) \leq \mu^*(B)$, και άρα προκύπτει η ισότητα.

(β) • Αν $\mu_*(B_1)$ ή $\mu_*(B_2) = +\infty$, τότε η ανισότητα

είναι προφανής, αφού άμεσα έχουμε ότι το μ_* είναι μονότονη ολοχοσυνάρτηση $[A \subset B \Rightarrow \mu_*(A) \leq \mu_*(B)]$.

• Αν $\mu_*(B_1)$ και $\mu_*(B_2) < +\infty$, από την προηγ. απόδειξη και το (α), έχουμε ότι $\exists A_1, A_2 \in \mathcal{A}$ με $A_1 \subset B_1$ και $A_2 \subset B_2$

και $\mu_*(B_1) = \mu(A_1)$, $\mu_*(B_2) = \mu(A_2)$.

Όμως $B_1 \cap B_2 = \emptyset$, και $A_1 \subset B_1, A_2 \subset B_2 \Rightarrow$

$A_1 \cap A_2 = \emptyset, A_1 \cup A_2 \subset B_1 \cup B_2$, με $A_1 \cup A_2 \in \mathcal{A}$,

άρα $\mu_*(B_1) + \mu_*(B_2) = \mu(A_1) + \mu(A_2) \stackrel{A_1 \cap A_2 = \emptyset}{=} \mu(A_1 \cup A_2) \leq \mu_*(B_1 \cup B_2)$.

(8) Αν το μ_* είναι και εξωτερικό μέτρο, τότε (8)
 είναι σ -υποπροσθετικό, άρα και π -υποπροσθετικό, δηλ.

$$\mu_*(B_1 \cup B_2) \leq \mu_*(B_1) + \mu_*(B_2).$$

Σε συνδιασμό με το (6), έχουμε $\forall B_1, B_2 \subset X$,

$$\mu_*(B_1 \cup B_2) = \mu_*(B_1) + \mu_*(B_2).$$

Επιπλέον $\mu_*(\emptyset) = 0$ (είτε απ'ευθείας από ορισμό, είτε ως εξωτερικό μέτρο).

Άρα το μ_* είναι πεπερασμένο προσθετικό μέτρο.

Έχουμε δείξει ότι αν ένα π -προσθετικό μέτρο, ορισμένο σε σ -άλγεβρα είναι σ -υποπροσθετικό, τότε είναι μέτρο.

Βγαίνει βέβαια και άμεσα, από την σ -υποπροσθετικότητα &

$$\mu_*\left(\bigcup_{k=1}^n B_k\right) \geq \mu_*\left(\bigcup_{k=1}^m B_k\right) \geq \sum_{k=1}^m \mu_*(B_k), \forall n \geq 1, \text{ όταν } B_i \cap B_j = \emptyset, i \neq j$$

 παίρνοντας όριο με $n \rightarrow +\infty$.

(8) Μπορούμε να έχουμε από ζεφυριμένα μέχρι και πιο ενδιαφέροντα ανιπαράδειγματα. Τα πράγματα εξαρτώνται από την επιλογή της σ -άλγεβρας.

π.χ. Έστω $(X, \mathcal{A}, \mu)$ με X τουλάχιστον 2 στοιχεία,

$\mathcal{A} = \{\emptyset, X\}$ και $\mu \neq 0$. Θέτουμε $X = B_1 \cup B_2$, διαμέριση του X [με $B_1, B_2 \neq \emptyset, B_1 \cup B_2 = X, B_1 \cap B_2 = \emptyset$]

Έχουμε $\mu_*(B_1) = \mu_*(B_2) = 0$, αφού μόνο $\emptyset \subset B_1, B_2$ με $\emptyset \in \mathcal{A}$.

Όμως $\mu_*(B_1 \cup B_2) = \mu_*(X) = \mu(X) > 0$, και έχουμε γνήσια ανισότητα

• Διαφορετικά Έστω $([0,1], \mathcal{L}_2^*, \lambda)$ με $\mathcal{L}_2^*$ τα L -μετρήσιμα στο $[0,1]$.

Δίνεται ότι αν $B \subset \mathbb{R} \cap X$, τότε

$$\left. \begin{aligned} \mu_*(B) + \mu^*(B^c) &= \mu(X) \\ \mu_*(B) + \mu_*(B^c) &= \mu(X) \end{aligned} \right\} \xrightarrow{\text{αν } \mu \text{ πεπερασμένο}} \mu_* = \mu^*$$

Επιπλέον αν αρνηθούμε γνήσια ανισότητα

καταλήγουμε στο ότι αν ένα εσωτερικό μέτρο ήταν π -προσθετικό, τότε το αντίστοιχο εξωτερικό μέτρο θα συμπίπτει με αυτό και ως σ -υποπροσθετικό, θα ήταν μέτρο στον $(X, \mathcal{P}(X))$.

Γνωρίζουμε ότι στον $([0,1], \mathcal{L}_{\lambda^*}, \lambda)$ αυτό είναι αδύνατο αφού το λ^* δεν είναι μέτρο στο $\mathcal{P}([0,1])$, άρα $\mathcal{L}_{\lambda^*} \subsetneq \mathcal{P}([0,1])$.

Θέμα 3

Έστω $(X, \mathcal{X}, \mu)$ ένας χώρος μέτρου, και $f, f_n : X \rightarrow \mathbb{R}$, $n \geq 1$ μετρήσιμες συναρτήσεις με $f_n \rightarrow f$ σχεδόν ομοιόμορφα.
 Ν.δ.σ.

- (α) υπάρχει μια γαίνουσα ακολουθία (C_k) στον $\mathcal{X}$ έτσι ώστε $\mu(C_k) \rightarrow 0$ και $f_n \rightarrow f$ ομοιόμορφα στο $X \setminus C_k$.
  - (β) αν $f_n \rightarrow f$ σχεδόν ομοιόμορφα, τότε $f_n \rightarrow f$ μ -σ.π.
  - (γ) αν $g: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ συνεχής και το μ είναι πεπερασμένο, τότε $g \circ f_n \rightarrow g \circ f$ σχεδόν ομοιόμορφα.
- [θεωρείστε γνωστό το Θείρημα του Egoroff]
- (δ) Ισχύει το (γ) για μη πεπερασμένα μέτρα?

Λύση

(8)

(α) μια απόδειξη έγινε στο μάθημα (βλ. Καμμουράνης + Νεγρεπ.)

Εναλλακτικά:

λόγω της υπόθεσης της σχεδόν ομοιόμορφης σύγκλισης,

$$\exists (B_k)_{k \geq 1} \text{ με } B_k \in \mathcal{A} \text{ και } \mu(B_k) \leq \frac{1}{k}, \forall k \geq 1 \quad \circ$$

$$\sup_{x \in X \setminus B_k} |f_n(x) - f(x)| \xrightarrow{n \rightarrow \infty} 0.$$

$$\text{Θέτουμε } C_k = \bigcap_{m=1}^k B_m, \forall k \geq 1.$$

$$\text{Τότε } C_k \in \mathcal{A} \text{ και } \mu(C_k) \leq \mu(B_k) \xrightarrow{k \rightarrow \infty} 0.$$

Επιπλέον $(C_k) \downarrow$ όπως ζητείται.

$$\text{Έχουμε } X \setminus C_k = \bigcup_{m=1}^k B_m^c, \forall k \geq 1, \text{ και άρα}$$

$$\sup_{x \in X \setminus C_k} |f_n(x) - f(x)| = \sup_{x \in \bigcup_{m=1}^k B_m^c} |f_n(x) - f(x)| = \max_{1 \leq m \leq k} \sup_{x \in B_m^c} |f_n(x) - f(x)| \xrightarrow{n \rightarrow \infty} 0.$$

Τελικά $f_n \rightarrow f$ ομοιόμορφα στο $X \setminus C_k$.

$$(β) \text{ Θέτουμε } C = \bigcap_{k \geq 1} C_k \in \mathcal{A} \text{ και } \mu(C) = \lim_k \mu(C_k) = 0,$$

αφού $(C_k) \downarrow$ και $\mu(C_1) < +\infty$. Επιπλέον

$$f_n \xrightarrow{\|\cdot\|_\infty} f \text{ στο } X \setminus C_k, \forall k \geq 1 \Rightarrow f_n \xrightarrow{\text{κ.σ.}} f \text{ στο } X \setminus C_k, \forall k \geq 1$$

$$\Rightarrow f_n \xrightarrow{\text{κ.σ.}} f \text{ στο } \bigcup_{k \geq 1} (X \setminus C_k) = X \setminus \bigcap_{k \geq 1} C_k = X \setminus C.$$

Αφού $\mu(C) = 0$, συμπεραίνουμε ότι $f_n \xrightarrow{\mu\text{-σ.π.}} f$.

(γ) μ πεπερασμένο ⇒ σχεδόν ομοιόμορφη σύγκλιση & σύγκλιση μ-σ.π. είναι ισοδύναμες.

Άρα αρκεί ν.δ.ο. $f_n \xrightarrow{\mu\text{-σ.π.}} f \Rightarrow g \circ f_n \xrightarrow{\mu\text{-σ.π.}} g \circ f$.

Όμως $f_n \xrightarrow{\mu\text{-σ.π.}} f \Rightarrow \mu([f_n \not\rightarrow f]) = 0$.

Αν $x \in [f_n \not\rightarrow f] \Rightarrow f_n(x) \not\rightarrow f(x) \xRightarrow{g \text{ συνεχής}} g \circ f_n(x) \not\rightarrow g \circ f(x)$.

Τελικά $[g \circ f_n \not\rightarrow g \circ f] \subset [f_n \not\rightarrow f] \Rightarrow$

$\mu([g \circ f_n \not\rightarrow g \circ f]) = 0 \Rightarrow g \circ f_n \xrightarrow{\mu\text{-σ.π.}} g \circ f$.

(δ) Θέτουμε $(X, \mathcal{A}, \mu) = (\mathbb{R}, \mathcal{L}_{\mathbb{R}^*}, \lambda)$. Θα δείξουμε ότι δεν ισχύει.

Παίρνουμε $f_n(x) = x + \frac{1}{n}, \forall n \geq 1, f(x) = x$.

Τότε $\sup_{x \in \mathbb{R}} |f_n(x) - f(x)| = \frac{1}{n} \xrightarrow{n \rightarrow \infty} 0 \Rightarrow f_n \rightarrow f$ ομοιόμορφα,

όρα και σχεδόν ομοιόμορφα. Αν $g(x) = x^2$, τότε g συνεχής.

Έχουμε $(g \circ f_n)(x) = (x + \frac{1}{n})^2 = x^2 + \frac{2}{n}x + \frac{1}{n^2}, (g \circ f)(x) = x^2$.

Άρα $|g \circ f_n(x) - g \circ f(x)| = |\frac{2}{n}x + \frac{1}{n^2}|$. Έστω $\epsilon > 0$.

Έχουμε $|\frac{2}{n}x + \frac{1}{n^2}| \geq \epsilon \Leftrightarrow x \in (-\infty, -\frac{n\epsilon}{2} - \frac{1}{2n}) \cup (\frac{n}{2}\epsilon - \frac{1}{2n}, +\infty)$.

Άρα $\forall \epsilon > 0, \lambda \left[|g \circ f_n - g \circ f| \geq \epsilon \right] = +\infty$. Συμπεραίνουμε ότι

$g \circ f_n \not\xrightarrow{\lambda} g \circ f \Rightarrow g \circ f_n \not\rightarrow g \circ f$ σχεδόν ομοιόμορφα.

Θέμα 4

Έστω $(\mathbb{N}, \mathcal{P}(\mathbb{N}), \mu)$ ένας χώρος μέτρου, όπου $\mathbb{N} = \{0, 1, 2, \dots\}$
 $\mathcal{P}(\mathbb{N})$ το δυναμοσύνολο του $\mathbb{N}$ και μ ένα μη μηδενικό μέτρο.

Έστω επίσης $(A_n)_{n \geq 0}$ η εξής ακολουθία υποσυνόλων του $\mathbb{N}$:

$$\mathbb{N}, 2 \cdot \mathbb{N}, 2 \cdot \mathbb{N} + 1, 3 \cdot \mathbb{N}, 3 \cdot \mathbb{N} + 1, 3 \cdot \mathbb{N} + 2, 4 \cdot \mathbb{N}, 4 \cdot \mathbb{N} + 1, 4 \cdot \mathbb{N} + 2, 4 \cdot \mathbb{N} + 3, \dots$$

Θέτουμε $(f_n)_{n \geq 0}$ την ακολουθία των χαρακτηρ. συναρτήσεων που αντιστοιχεί στη $(A_n)_{n \geq 0}$.

- (α) Να υπολογιστούν τα σύνολα $\liminf A_n$ και $\limsup A_n$
- (β) Να δείχθεί ότι η (f_n) δεν συγκλίνει μ-σ.π.
- (γ) Να δείχθεί ότι η (f_n) δεν συγκλίνει στη μηδενική συνάρτηση κατά μέτρο.
- (δ) Να βρεθεί (g_n) υποακολουθία της (f_n) που συγκλίνει μ-σ.π. στη μηδενική συνάρτηση. Μπορούμε να συμπεράνουμε ότι η (g_n) συγκλίνει και κατά μέτρο?
(ζεχνιώστε περιπτώσεις για μ πεπερασμένο ή μη πεπερασμένο)

Λύση

(α) θεωρούμε την εξής τριγωνική διάταξη της $(A_n)_{n \geq 0}$.

$\mathbb{N}$				
$2 \cdot \mathbb{N}$	$2 \cdot \mathbb{N} + 1$			
$3 \cdot \mathbb{N}$	$3 \cdot \mathbb{N} + 1$	$3 \cdot \mathbb{N} + 2$		
$4 \cdot \mathbb{N}$	$4 \cdot \mathbb{N} + 1$	$4 \cdot \mathbb{N} + 2$	$4 \cdot \mathbb{N} + 3$	
$\vdots$	$\vdots$	$\vdots$	$\vdots$	$\ddots$

$$\liminf A_n = \left\{ k \in \mathbb{N} : k \in A_n \text{ τελικά } \forall n \right\}.$$

$$\limsup A_n = \left\{ k \in \mathbb{N} : k \in A_n \text{ για άπειρα } n \right\}.$$

Παρατηρούμε ότι κάθε γραμμή αντιστοιχεί σε μια διαμέριση του $\mathbb{N}$.

Έτσι $k \in A_n$, για άπειρα n , $\forall k \in \mathbb{N}$.

Επιπλέον $k \notin A_n$, για άπειρα n .

Τελικά $\liminf A_n = \emptyset$, $\limsup A_n = \mathbb{N}$.

$$(β) \liminf \chi_{A_n} = \chi_{\liminf A_n} = \chi_{\emptyset} = 0.$$

$$\limsup \chi_{A_n} = \chi_{\limsup A_n} = \chi_{\mathbb{N}} = 1.$$

$$\mu(\liminf \chi_{A_n} \neq \limsup \chi_{A_n}) = \mu(\mathbb{N}) > 0 \quad \text{από υπόθεση}$$

$\downarrow$
από διαφέρουν παντού

Άρα συμπεραίνουμε ότι η $f_n = \chi_{A_n}$ δε συγκλίνει μ -σ.π.

$$\left[\text{αν η } f_n \text{ συγκλίνει } \mu\text{-σ.π. τότε θα έπρεπε} \right]$$
$$\mu(\liminf f_n \neq \limsup f_n) = 0$$

(δ) Από υπόθεση $\mu \neq 0$, άρα $\exists k \in \mathbb{N} : \mu(\{k\}) > 0$.

Αν $f_n \rightarrow 0$, κατά μέτρο, τότε $\forall \epsilon > 0$

$$\mu(|f_n| > \epsilon) = \mu(\chi_{A_n} > \epsilon) \xrightarrow{n \rightarrow \infty} 0.$$

Ιδιότητες για $0 < \epsilon < 1$, αυτό δίνει

$$\mu(\chi_{A_n} > \epsilon) = \mu(\chi_{A_n} = 1) = \mu(A_n) \xrightarrow{n \rightarrow \infty} 0.$$

Επειδή $k \in A_n$, για άπειρα n , έχουμε

$$\mu(A_n) \geq \mu(\{k\}) \text{ για άπειρα } n \Rightarrow \mu(A_n) \not\rightarrow 0.$$

[εδώ $\limsup_n \mu(A_n) \geq \mu(\{k\}) > 0$].

(δ)• Αρκεί να βρεθεί μία υπακολουθία (B_n) της (A_n)

με $B_n \rightarrow \emptyset$, καθώς $n \rightarrow \infty$.

Από τότε $\chi_{B_n} \rightarrow \chi_\emptyset = 0$ [έχουμε $B_n \rightarrow B \Leftrightarrow \chi_{B_n} \xrightarrow{\text{κ.σ.}} \chi_B$
και $f_n \xrightarrow{\text{κ.σ.}} f \Rightarrow f_n \xrightarrow{\text{μ-σ.π.}} f$]

Αρκεί λοιπόν $\limsup_n B_n = \emptyset$,

[από τότε $\emptyset \subset \liminf B_n \subset \limsup B_n \subset \emptyset \Rightarrow \liminf B_n = \limsup B_n = \emptyset$].

Υπάρχουν αρκετές τέτοιες επιλογές. Είκοσα βλέπουμε ότι η

"διαγώνιος" π.χ. $\mathbb{N}, 2 \cdot \mathbb{N} + 1, 3 \cdot \mathbb{N} + 2, 4 \cdot \mathbb{N} + 3, \dots$

ικανοποιεί το ζητούμενο. Πράγματι αν $k \in \mathbb{N}$, τότε

$$k \notin m \cdot \mathbb{N} + (m-1), \quad \forall m > k+1,$$

από το ελάχιστο στοιχείο του $m \cdot \mathbb{N} + m-1$, είναι το $m-1$

και έτσι αν $m > k+1 \Rightarrow m-1 > k$. Συμπεραίνουμε ότι

$$\limsup_n B_n = \emptyset.$$

• Αν μ πεπερασμένο, τότε $g_n \xrightarrow{\mu-\sigma.π} 0 \Rightarrow g_n \not\rightarrow 0$.

Αν μ άπειρο, π.χ. αριθμητικό, τότε $\mu(B_n) = +\infty \not\rightarrow 0$.
άρα $g_n \xrightarrow{\mu-\sigma.π} 0 \not\Rightarrow g_n \rightarrow 0$.